

د کتور عبد الرحمن محمودی
مدیر مسئول
انتجیتیر ولسی احمد عطاشی
هر دو شنبه و پنجشنبه به پشتو و
فارسی نشر میشود

نداء خلق

آدرس دفتر
جاده ۵ میوند - کابل
نمبر تیلفون
آدرس تلگرافی "خلق"
تاسیس ۱۲ حمل ۱۳۳۰

نامه ۶ ملی ادبی - اجتماعی و سیاسی

پنجشنبه ۱۹ ثور ۱۳۳۰

سال اول

شماره دوازدهم

ملخ

بلاهای قیمتی و گران و بیثباتی کم بود که ملخ در گرفته
هم از هفت دریای شور خود تیر کده ده میجه رسانند
ما هنوز نتوانستیم به تناسب سال و ماه گذشته از زمین
زندگی را پائین ببریم در حالیکه آفتاب و باران و
زمین همان است تا چه رسد بهجوم ملخ درست است که
در قسمت زراعت در قسمت افتای دستجات ملخ ترتیبات
لازمه را روی دست گرفته اما قحطی و قیمتی و عدم پیدایش
خوار و بار را در مناطق ملخ چه چاره نموده اند و چاره
میتابند (اداره)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

اعلامیه وزارت حربیه

مشر است که ساعت ۱۹ روز ده ثور ۱۳۳۰ قوای منظم
عسکری و ملیشمانی پاکستان که به ۴۰۰ الی ۵۰۰ نفر بالغ
میکرید با استقامت پست سرحدی افغانی موسوم به باقی
به تضرع آغاز و از طرف محافظین پست مذکورها کمک قوای
که فوراً از مرکز غنڈ برای تقویه آنها فرستاده شده بود تضرع
شان متوقف ساخته شده تمام شب محاربه دوام داشت -
ساعت ۷ روز ۱۱ ثور ۱۳۳۰ عساکر متضرع پاکستان که در
اثنای شب تقویه شده بودند و مجموع قوت آن درین روز حدود
کند که تخمین میگردد تحت حمایت آتش دو بطوری توپچی و
ببخشید ما شهیدانهای ثقیل تکرار به تضرع شروع (بقیه در صفحه ۴)

درد های اجتماعی علاج حقیقی و تداوی

جذری میخوردند!

هموطنان گرامی! مطالبه سیر حواست گیتن مخصوصاً
حال همسایگان ماحق باقی را روشن میسازد که ماسخت
محتل جیم مان بدیده تحقیق میگیریم - از یکطرف ما بنظر
سیاست شوم استعمار و استبداد ما و ملت همجواری و سیاست
ما ایران را بنام های سیاست دروازه هند و جلو گیری از
انتشار رسوخ تزاری و تفرقه و سیادت و غیره با ختناق دجا
ساخته و مقدرات ما را در میز مدور لندن حل و فصل
میتابند - بر روی همین سیاست تفرقه جوئی اخیراً در
ایران اغتشاشاتی پرویکا را آورده شده است اما با رویکار
آمدن آقای داکتر مصدق که یکی از نمایندگان حقیقی
قوم و یکفرد با ناموس و ملت خواه است امید است در
ایران برای چندی دیگر این سیاستهای شوم عملی شده
نخواهد - امروز دنیا بنام به کشتی بزرگی است که در طوفان
سیاسی گیر آمده و همه سر نشینان این کشتی اجتماعی
مجهورند برای نجات خوردست و پناهنند - ایران ملت
دوست و همسایه ما بوده و همواره دیگر برای یک افتنا
متور ایران بنام به وطن ثانی عزیز است - بحران نفت
ایران طوریکه در خانه شخصیم آتشی افشاده و مرا بفکر
اندازد یا ضطراب آورد - با خود فکر نمودم - ببخشید ما
چون مسلکاً طهمیم قهرا در تحت اساسات و مهادی طبیسی
فکر میکنم - مبصرین انگلستان بحران ایران و کشمکش
سیاسی این خطه را به نفت و ملی ساختن نفت و مداخله
سیاسی ایران انگلستان مبروطی دانند اما منطق و استدلال
بقیه در صفحه ۴

گراتی ارزاق

قراریکه در طی چند روز اخیر از مندوی خیر میگیریم تسوخ
آرد بصورت غیر منتظر به ۲۰ حتی ۲۳ افغانی رسیده
و اخیراً مجلس رفاه عامه درین باره مجلسی تشکیل و
بصله بعمل آوردند که از آرد کوپرا تیف به نرخ تا زلت (۱۳۳۰)

از افکار و احساسات مردم تاجران و بیوسیله منتظر
در محیط دیده نشد - جریده نداء خلق به نماندگی
از افکار و احساسات مردم تاجران و بیوسیله منتظر
تقدار ما ضروری و عاجل کارکنان مسئول است - (اداره)

نواقص حقوق قانون مطبوعات

اقتباس از مجله اقتصاد

(۲)

از طرف دیگر اگر محتویات فقره (د) عمیق تر مورد مطالعه قرار بگیرد دیده میشود که سرمایه لازم در آنها برای روزنامه ها - مجلات - کتب و رسایل بلکه باید برای مطبوعات داخلی باشد نه خارجی. اگر در صورتیکه تعرفه (مطبوعات) مجددا از نظر گذشتاده شود مصارف می گردد که برای این کار - فوتو گرافی را دیو - سینما نیز باید سرمایه داخلی بکار برده شود اگر این تحلیل غلط نباشد مشکلات بزرگی در تولید و سایر نشراتی ظهور خواهد کرد احتمال قوی می رود که در فقره (د) کلمه (مطبوعات) سهوا شامل گردیده باشد.

۵ - ماده ۴ اصولنامه بعد از تصریح مریه طبیعت اعطای امتیاز بریاست مستقل مطبوعات مطالبی را که باید صاحب امتیاز در درخواست خود ذکر نماید ذیلا واضح می سازد: "اگر یک شخص است اسم و اسم پدر و شهرت - مسکن و اگر موسسه است اسماء اعضاء با اسم و شهرت و معرفی مدیر مسئول و یا مدیران مسئول و کلیان قانونی ایشان" مقصد من از تحلیل این فقره نشان دادن مشکلاتیست که در مورد موسسات مظهر می رسد - فرضا اگر بانک ملی خواسته باشد امتیاز کدام مجله را حاصل کند آیا اسماء تمام اعضاء بانک را معرفی خواهد کرد؟ علاوه بر آن نمیتوان فهمید کلمه اعضاء چه معنی دارد؟ آیا از اعضاء مقصد شرکاء است و یا هیئت مدیره و یا مأمور منسوب به موسسه؟

۶ - در مواد ۶ و ۷ اصولنامه مدیر مسئول و صاحب امتیاز و موسسه طبعاتی مکلف شناخته شده اند که به ۵۰۰۰ - ۳۰۰۰ - ۵۰۰۰۰ اقسامی ضمانت بدهد ولی تکلیف یک شخصی که هم بحیث مدیر مسئول و صاحب امتیاز و هم بصفت صاحب موسسه طبعاتی اجرائی وظیفه میکند معین نیست آیا در باره چنین شخص کدام ضمانت تطبیق میشود؟ آیا ضمانت مدیر مسئول و صاحب امتیاز و یا صاحب موسسه طبعاتی و یا هر دو با هر سه ضمانت؟

۷ - حکم ماده ۱۰ بدینقرار است (روزنامه و مجله اگر در ظرف شش ماه از تاریخ آغاز انتشار نشرات خود را به صورت منظم ادامه ندهد ۵۰۰۰۰۰ (پنجه در آنسی)

فیصله مجلس وزرا در باره انگار

در بیضه سر کشانده، حضور انطباق حضرت معظم هما یونی

انضموا آقای فیض محمد خان انگار مدیر مجریده بر قوف انگار بگریه هما فرستاده و در آن ماجرای در آنست که انگار خود را با فیصله که در بین مورد از طرف مجلس عالی و زرا بعمل آمده شرح نموده است اینک ما عینا چاپ آن میرویم در آئین

مشترکین و قارئین گرام نامه مجلس انگار مسبق هستند که در شماره ۱۶ عریده متذکره از طرف دوازدهم یونس بر خلاف قانون صادره گردید خبر صادره آن در عصر همان روز صادره از طرف روزنامه رسمی آنس و فردای آن از طرف روزنامه رسمی اصلاح (بدون اینکه تفصیل داده شده باشد که از طرف کدام مقام بااستناد کدام دلیل و منطق در آنس کدام محاکمه و بد قضاوت کدام قاضی صلاحیت دار صادره مذکور صورت گرفت) نشر گردید و اینک در روز بعد بنده به جرح رئیس مستقل مطبوعات مرا حیره و توضیحات تحریری در اطراف موضوع خواستم رئیس صاحب موصوف از تحریر در ذیل نوشته من آیا ورزیده شفاها گفت: "الی اجازه نانی اخبار نشر کرده نمیتوانید و عقرب فیصله برایت رسد ابلاغ خواهد شد" یقین دارم ازین یک سلسله مهمات و توضیح و روزنامه آنس منتشره روز پنجشنبه ۵ توی که بهم تر برده هیچ کس از چگونگی مسئله و عاقبت عریده مصاب بمکروب - مصدوم نشهیده اند - اینک جرائیات ما بعد قضیه راه اطلاع قارئین میرسانیم.

رهاست مطبوعات فیصله غیر قانونی مجلس وزرا را که در بین دو موضوع بعمل آمده بود در نامه مکانیه ۲۱۹ - ۸ توی این جواب ابلاغ نمود بنده و انتظار این که فیصله مذکوره در روزنامه های رسمی نشر خواهد شد مگر نشر آن چون از طرف ریاست مطبوعات بعمل نیامد اینک در ذیل همین فیصله (شماره ۱۶ انگار و قانون مطبوعات در جلسه دوم نور مجلس وزرا مورد مطالبه قرار داده شد چون اصولنامه مطبوعات جزای کیسایتیک در اثر خلاف رفتاری مستوجب - مجازات می شوند بصورت قطع معین نگردیده و در مقابل خلاف رفتاری تنهت حد اقل و حد اعظم نشان داده شده راجع بمقاله تیگه درین شماره انگار بمقام حمایت اله نام نوشته شده و مقاله مذکور بکسوع تحریک برای اخلاص امنیت شعریه میشود مجلس وزرا تصویب میکند که با اساس (بقیه در ص ۳)

دختر هم اگر مردانه باشد او را پیروی میکند
 دفتر جریده داء خلق را در نامه شماره ده داء خلق نامه پر حماسی از همشیره ام (قمر) بنظر رسیده که مردانگی
 یک دو شیره افغان را عیلا ثابت میکند من این دختر با حماسه افغان میگویم همشیره محترمه ای شاهر چیز یک
 نسبت بهست عنصری جوانان نوشته اید بخدای پاک سوگند که صحیح و هجا است واقعا ما تمام او صاف و جوانان را
 با خند آمیخته بودیم با این روزگار شوم و حسرت بار گرفتار نمیشدیم ما شهادت تاریخ و بیروایت بزرگان خود چنین نبودیم
 ما در سابق مردی داشتیم - شجاعت داشتیم - حماسه داشتیم الحاصل هر چه داشتیم و اکنون همه از یک توده عاطلی

ولی خدایا از ته دل سهاست میگذازم که در ایران و دو شهزگان این کشور هنوز او صاف مردانگی و خصص صیات انسانی موجود و حماسه
 ملیه زنده است و با هم خوش باشید که هنوز یک جوانی پیدا میشود تا صدای یک دو شیره با حسن و مردانگی تاریهای را جرد
 تحفیض را ساز آورده و آهنگ حزن انگیزی از درد های نهفته آن بر خیزد مدیونیت محترم داء خلق بوده آدم فقیری
 ام و از رهندو ممانی ماهانه ۵۰۰۰ افغانی که بهشکل تامین مصیبت میندایم مهله ۵۰۰۰ افغانی ذخیره کرده ام و عهد
 نموده بودم آن را در مشکل ترین وقت بهصرف برسانم - اینکه آن را بنام اعانه بجریده داء خلق تقدیم میکنم امید است با
 من مضا عی که دارم بند بوند و بر من منت بگذارتند (داء خلق - ما از حسن نظر این جوان صاحب درد سخت متحنس
 بوده و از خدا تیا ز میکنم ما را درین خدمت عرفانی تو فبق عطا نماید) .

بقیه فیصله مجلس وزرا ماده ۱۴ اصولنامه مطبوعات بر علاوه مصادره آن نسخه مدیر مسئول و نگارنده آن بقدر
 عایدات سه ماهه جریمه و دو سال از دواپرسی طرد شود و در ظرف مدت نمیتواند مدیر اخبار شود (راجعت مزید
 معلومات قارئین گرام نشر و نواقص قانونی که در فیصله مذکور موجود است زیلا تشریح مینمائیم - اول این که موضوع -
 مذکوره که هیچ گونه ارتباط قانونی بمجلس وزرا نداشته چطور فیصله دران قضیه صادر نموده است - دوم - آیا این
 فیصله از نقطه نظر قضائی بوده و یا اداری ؟ آیا مدعی کیست دو سیه تحقیقات کجا است ؟ از مدعی علیه تحقیقات
 بعمل آمده ؟ مدعی علیه از طرف مجلس عالی وزرا احضار و سوال و جوابی از او شده ؟ از من که طرف میباشم کسی
 سوالی نکرده است و نه مرا مجلس عالی وزرا احضار نموده - سوم - موضوع مصادره جریمه انگار که بهیچ صورت قضیه
 اداری نبوده بلکه قضائی است و در فیصله های قضائی مبهومات وجود نداشته باید اسباب جرم و اسم مجرم در خصصه
 که جزا تعیین می گردد واضح باشد حال آنکه در فیصله مذکور در خصصه سبب جرم تذکر داده شده (مقاله مذکور یک
 نوع تحریک برای اختلال امنیت شمرده میشود) در این جا سوال پیدا میشود کدام جمله مقاله - چه نوع تحریک -
 برای اختلال امنیت و این که تذکار رفته است مدیر مسئول و نگارنده بقدر سه ماهه عایدات ۵۰۰۰ در اینجا سوال شده
 میتواند کدام مدیر مسئول و کدام نگارنده - چهارم - لایحه ماده ۱۴ مطبوعات صحاحا تذکر داده (مقاله یکم مغل -
 امنیت باشد ۵۰۰۰) اما مجلس عالی وزرا فیصله میکند که مقاله مذکور و یک نوع تحریک برای اختلال امنیت شمرده میشود
 حالا که تحریک اختلال امنیت و اختلال امنیت فرق دارد مثلا سوء قصد جرم علیحده و قتل جرم علیحده میباشد و از
 نقطه نظر تعیین جزا فرق بارز دارد بهر حال این بود جورمان واقع که عرض شد ولی اینهم تا گفته نباشد که ساعت
 ۸ نوره (همان روزیکه فیصله مجلس وزرا از طرف ریاست مطبوعات بمن اعلان شد) بگفتر را به ریاست مطبوعات مصرفی
 نمودم تا او را بحیث مدیر مسئول شناخته اجازه نشر اخبار بدهد چون در تحریری مذکور تذکر داده بودم که بد فیصله
 مجلس وزرا قناعت ننمایم و تا امکان موجود باشد از حق خود مدافعه مینمایم - رئیس صبا حطب مطبوعات فرمود (چون فیصله
 مذکور را قبول ندارید پس دحزای خود را ادامه دهید قبل ازان مدیر مسئولی را که مصرفی کنید قبول ندارم) -
 فرموده رئیس صبا حطب مطبوعات هم شفاهی بوده تحریری مرادون این که چیزی در ذیل آن نوشته گردید بود .

بنابراین جهت غور و بس در حضور ذات مبارکانه که یگانه عامل و حامی اصول دین و کرامت دین میباشد عزیز ما میباشد عسا و رضی
 گردیده و امید قوی دارم شاه محبوب و عدالت پرور ما عا د لاته غور خواهد فرمود .

باز هم سیلاب کوه خواجه صفا

در چند شماره قبل داء خلق مکتوب یک تن از جوانان را راجع بسیل کوه خواجه صفا و خطراتی که ازین راهگرد عاید
 مردم آن منطقه میشود شرحی را بجا رسانده بودیم - متاسفانه این نوشته بهخوش بجای این که ما سورین
 مسئول را بلغفت بدین بکوه ساخته و دژی جلوه براهند یک پشت جوان های نور مالیده برخ ما و خوانندگان ما
 کشیدند که ازان درد ان بهچاره هتا که همه وقت معرض خطر سهل میباشد مداوا نمیشد و اینکه بد بختانه باز
 روز ۱۵ فور سیلاب از کوه خواجه صفا سرازیر و خساراتی ب مردم ان ناحیه ولرد آورده است - جای خیلی تعجب است
 که با وجود آنکه یک مشت مبلغ کافی برای تعمیر سد منظور گردیده بود چرا شروع با اقدام نمینمایند و بواسطه چند قمبر
 کهه که شرعاً نیز بعد از مدتی تخریب ان جا بجا است هستی صد هاتیرا د جا و مخاطره میگردد اند . (اداره)

بقیه سر مقاله

عکس قضیه را ثابت میکند - مثلا مریضی شبانه تب میکند سرفه دارد - لاغر میشود و عرق زیاد مینماید - همین که بطیب با این اعراض مراجعه میکند و از موجودیت بحران عمومی در سرا سر خطه و جود خود حکایه می نماید - پس يك طبیب هو شهار و آگاه فو را بفکر می افتد که محراق - مرکز و منبع این بحران مریضی در وجود مریض در کجا است - پس از معاینه با لاخره برفق به تشخیص محراق مریضی شده و مثلا کشف میکند زخم کوچکی در يك شش مریضی موجود و این بحران عمومی را بوجود آورده است - چون قضیه باین جا رسید - اکنون طبیب بفکر تداوی می افتد - ابران عزیز همیشه مشاهده يك وجود اجتماعی است درین مورد هم اطباء - اجتماعی مایند علل و عوامل و محراق و مرکز فساد را کشف و پس از تمین و تحوی ان بفکر علاج میفتند - بنده بحیث يك طبیب جنوب ایوان و مرکز صنعت نفت را محراق فساد و مرکز مرض اجتماعی ان شمرده و ان را کارخانه ستون پنجم و عامل حقیقی بحران ایران حساب میکنم اگر با يك عملیه جذری این محراق مریضی از زمین برود پس طبعاً اعراض عمومی مرض اجتماعی بخی فتند و فساد مصنوعی نیز از زمین رفته و دیگر مثلین لندنی موقع برای ترتیب درامه های خونین و تلنگین نمی یابند و بحران اجتماعی خود بخود ختم شده و ایوانی بیچاره فرصتی مایند که برای درمان درد های عدیده خود دست و پا بزند - از نقطه نظر سیاسی و اجتماعی سطور فوق به عموم طنان گرامی مایند داده و ما را آگاه بهسازد که در مورد مقدرات حیاتی خود نیز از عملیات جذری و تداوی تطبیعی کار بگیریم - ما هم آلام بزرگ اجتماعی داریم - از قافله بدتیت سخت بدوریم - در ساحه - معارف - اقتصاد - زراعت - صنعت و حرفت از همه اولاد آدم محتاج تورم - تازه نام کلبه حق را بر زبان رانده و هنوز مردم ما بحقوق خود آشنا نبوده و حتی جوشت حق خواهی را هم باخته اند - ما با مواعین مشکلات شدید معواجه شدنی بوده و مایرزات خوتینی در قبال داریم و لی برای همه مایند يك تداوی جذری فکر کنیم نه موقتی و گذری و آن سعی بدست آوردن - ایوان گرامی حقیقی و یا حکومت خلق است - (محمودی)

بقیه اعلا میه وزارت حرمیه

و محاربه الی ساعت ۲۰ و ۱۵ دقیقه در خطهست های (باقی - محمد سمید - مخ و اشرف) مریضی تقریبا چهار کیلو متر بین محافظین سرحدی و قوای متعرض با کستان به شدت دوام نمود و در نیتل ۱۱ - ۱۲ کدام حرکت مهمی به وقوع پیوست ساعت ۷ روز ۱۲ تکرار محاربه شروع شده و الی ساعت ۴ روز ۱۳ نور که جمعه ۵۷ ساعت شود محاربه جریان داشت و پس از ان دشمن هر جمعت مجبور گردیده و با استفاده از تاریکی شب قوای خود را عقب کشیدند در نتیجه این تصادم از طرف ما یک نفر از اهالی مسکوته جوار سرحد شهید و یک نفر طفل خورد سال و یک نفر عسکر جدودی خفیف مجروح گردیدند - قرار معلوم از طرف قوای متعرض با کستان چهار نفر مقتول گردیده است -

تدا خلق : در حالیکه اعلا میه وزارت حرمیه را بکمال بهسار تاجر چاپ میکند به بازماندگان آن شهید که زندگی خود را وقف حفظ شرف و ناموس وطن نموده تسلیم می فرستد و ضمنا از دولت که حافظ ناموس و حقوق کشور شناخته شده است جدا تقاضا دارد که بهسار آزرین - عساکر متجاوز با کستانی را مجال تمرغ به خاک افشانی ندهد و بهسار آزرین که آنها دست بچنین اعمال ناپاک خود بزنند به نوبت چه پاسخ دندان شکن و موثر که خاصه قوم سلحشور و مای شرف افشان است بد دهند همچنان مردم با بیقراری منتظر اقدامات فوری و جدی وزارت امور خارجه

افغانستان درین مورد میباشند

XXXXXXXXXXXX

از گوشه اخبار های روسی

قانون توه اجرائیه

اگر قانون و توه اجرائیه در مملکت دیمه گرامی تقویه نشود دیمه گرامی زود با تاز شپ تبدیل میشود و انارش استبداد های تاریک و مرجع را ایجاد می نماید - حسیات مردم را بان درجه تمایذ تحریک کرد که با لاخر کنترل آن مشکل و یا ناممکن شود و اصلاحات مطلوب بااختلال های نام

مرغوب منجر گردد - (انیس - تصور اجتماعی)

XXXXXXXXXXXX

از حاشیه کتاب ملا نصر الدین

تخته مشق - میند اندر این که در بهار تصویر هر دوستان تخریب میشود -

میند بهر - هو تل کابل که هر چه میزند هیچ بهسار میزند

XXXXXXXXXXXX

لطفا در موقع نوشتن مقالات قطع گوچک تدا خلق را هم در نظر بگیرند

XXXXXXXXXXXX

مطمئن - گسترش شخصی تدا خلق - کابل